

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย

Organizing integrated learning experiences To develop the intelligence of early childhood children

ธนาพูน วงศ์ษา

E-mail: thanapoon_1@hotmail.com

โทรศัพท์: 08-6926-4302

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการจัดกิจกรรมให้กับเด็กปฐมวัย โดยการใช้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะ ทางด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย ซึ่งมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางด้านสติปัญญา เรื่องการสังเกตและการจำแนก ระหว่างก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัยอายุระหว่าง 3-4 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดโพธิ์ชุมบ้านนาโคก ต. ศรีสองรัก. อ. เมือง. จ. เลย จำนวน 10 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแผนการจัดกิจกรรม การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ และแบบทดสอบวัดทักษะด้านสติปัญญาการสังเกตและ การจำแนก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ มีทักษะทางด้านสติปัญญาในการสังเกตและการจำแนก สูงขึ้นหลังการใช้แผนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

.....
คำสำคัญ: เด็กปฐมวัย กิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ พัฒนาการด้านสติปัญญา

Abstract

This research is about organizing activities for early childhood children. By using integrated learning experiences to develop skills Intellectual aspect of early childhood children The objectives are as follows: to compare intellectual skills About observation and classification between before and after organizing integrated learning activities The sample group used in this study were early childhood children between the ages of 3-4 years who were studying in the first semester of the 2023 academic year in the Child Development Center, Wat Pho Chum Ban Na Khok, Si Song Rak Subdistrict, Mueang District, Loei Province. Number of 10 people, which were obtained through purposive selection. The research tool is an activity plan. Organizing integrated learning experiences and a test to measure intelligence, observation and classification skills. Statistics used in data analysis include mean, standard deviation. and t-test

The research results found that Early childhood children who receive integrated learning experience activities Have intellectual skills in observation and classification. Higher after using the activity plan with statistical significance at the .05 level.

.....

Keywords: Early childhood, integrated learning activities Intellectual development

ความเป็นมาของปัญหา

สมองของเด็กเป็น สมองที่สร้างสรรค์และมีการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นสัมพันธ์กับอารมณ์ สมองเป็นอวัยวะที่สำคัญมากที่สุด และมีการพัฒนา ตั้งแต่วัยทารกในครรภ์มารดา โดยในช่วงนี้เซลล์สมองจะมีการพัฒนาเชื่อมต่อและทำหน้าที่ในการควบคุมการทำงาน พื้นฐานของร่างกาย สำหรับในช่วงแรกเกิดถึงอายุ 3 ปี จะเป็นช่วงที่เซลล์สมองเจริญเติบโตและขยายเครือข่าย โยสมองอย่างรวดเร็ว โดยปัจจัยในการพัฒนาของสมอง ประกอบด้วย พันธุกรรม โภชนาการ และสิ่งแวดล้อม สมองจะมีพัฒนาการที่สำคัญในการควบคุม และมีผลต่อการเรียนรู้ ความคิด จินตนาการ ความฉลาด และพัฒนาการ ทุกด้าน การพัฒนาของสมองทำให้เด็กปฐมวัยสามารถเรียนรู้ สิ่งต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วกว่าวัยใด สำหรับแนวคิด การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการทำงานของสมอง (Brain - based Learning) เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ที่สัมพันธ์และสอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง โครงสร้างและการทำงานของสมองที่มีการพัฒนาอย่างเป็นลำดับขั้น ตามช่วงวัย และมีความยืดหยุ่นทำให้การพัฒนาสมองเกิดขึ้นได้ตลอดชีวิต การเชื่อมโยงต่อกันของเซลล์สมอง ที่เป็นเครือข่ายซับซ้อนและหนาแน่นจะเกิดขึ้นก่อนอายุ 5 ปี ซึ่งเมื่อเซลล์สมองและจุดเชื่อมต่อเหล่านี้ได้รับ การกระตุ้นมากขึ้นเท่าใด ยิ่งทำให้สมองมีความสามารถในการเรียนรู้อย่างรวดเร็วและจดจำได้มากขึ้น แต่หากไม่ได้ รับการกระตุ้นจากประสบการณ์ที่เด็กได้รับ อย่างหลากหลายจะไม่เกิดการเชื่อมต่อ โดยการกระตุ้นจุดเชื่อมต่อ เหล่านั้นเกิดจากการที่เด็กได้รับประสบการณ์ตรงจากการลงมือทำ ปฏิบัติด้วยตนเองผ่านการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า เกี่ยวกับสัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับพัฒนาการทางสมอง เป็นการเรียนรู้จากของจริง ไปหาสัญลักษณ์ จากง่ายไปหายาก จากรูปธรรมไปสู่นามธรรม โดยคำนึงถึงความสามารถตามวัยและ พัฒนาการ(คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560)

ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้รับรู้และเรียนรู้สิ่ง ต่างๆ รอบตัวผ่านการมี ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคล และสื่อต่างๆ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กพัฒนาการใช้ภาษา จินตนาการความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหาการคิดเชิงเหตุผล การ คัดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ รอบตัว และมีความคิดรวบยอดทาง คณิตศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ ต่อไป (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2560: 38) และการพัฒนาการคิด เป็นการพัฒนาให้เด็กมีความสามารถในการคิด แก้ปัญหา คัดรวบยอด และคิดเชิงเหตุผลทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้สังเกต จำแนก เปรียบเทียบ สืบเสาะหาความรู้ สนทนา อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับ เด็ก ศึกษาเอกสารสถานที่ เล่นเกมการศึกษา ฝึกแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ฝึกออกแบบและสร้างชิ้นงาน และทำ กิจกรรมทั้งเป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

การจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เน้นการจัดกิจกรรมบูรณาการ ผ่านการเล่น เพื่อให้ เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิด การพัฒนาทั้ง 4 ด้าน ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ จำนวน 12 มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และ สภาพที่พึงประสงค์ของเด็กอายุ 3 - 6 ปี อันเป็นเป้าหมายในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ปฐมวัยที่ผู้สอน ต้องนำไปจัดประสบการณ์ในชั้นเรียน และดำเนินการประเมินพัฒนาการเพื่อสะท้อนคุณภาพของเด็กปฐมวัย ที่แสดงให้เห็นพฤติกรรมและความสามารถของเด็กด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งข้อมูล ที่ได้จากการประเมินพัฒนาการ นำมาใช้ในการปรับปรุงวิธีการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับความสนใจ และความต้องการของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาใช้ในการแก้ไข ข้อบกพร่อง นำเสนอผลการพัฒนาให้ผู้ปกครอง ทราบความก้าวหน้า พร้อมทั้งให้ความรู้แนวทางการพัฒนาเด็ก เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการ สูงสุดตามศักยภาพ ต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

แนวคิดเกี่ยวกับการบูรณาการ เด็กปฐมวัยเป็นช่วงวัยที่เรียนรู้ผ่านการเล่นและการทำกิจกรรม ที่เหมาะสมตามวัย เป็นหน้าที่ของผู้สอนต้องวางแผนโดยบูรณาการทั้งวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศิลปะ ภาษา ดนตรี และการเคลื่อนไหว คุณธรรม จริยธรรม สุขภาพอนามัย และศาสตร์อื่นๆ โดยไม่แบ่งเป็นรายวิชา แต่จะมีการผสมผสานความรู้ ทักษะกระบวนการ และเจตคติของแต่ละศาสตร์ในการจัดประสบการณ์ ซึ่งแตกต่างจากการเรียนรู้ในระดับชั้นอื่นๆ เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติเหมาะสมตามวัยของเด็ก เพื่อพัฒนาเด็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยการจัดประสบการณ์ การเรียนบูรณาการผ่านสาระการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย ประสบการณ์สำคัญด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา และสาระที่ควรเรียนรู้ ได้แก่ ตัวเด็ก บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก ธรรมชาติรอบตัว และสิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก โดยออกแบบการจัดประสบการณ์และกิจกรรมที่ทำให้เกิดความหลากหลาย ภายใต้อารมณ์การเรียนรู้ทั้งประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้ที่มีการเชื่อมโยงกับการพัฒนามาตรฐานคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของเด็ก และความสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของหลักสูตร โดยมีรูปแบบ การจัดประสบการณ์ตามความเหมาะสมของแต่ละสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาการเด็กปฐมวัย ทั้งนี้ ประสบการณ์ การเรียนรู้ของเด็กจะจัดขึ้นโดยคำนึงถึงธรรมชาติของเด็กที่เรียนรู้ผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติ การสำรวจ การทดลอง การสร้างชิ้นงานที่สร้างสรรค์ และการเห็นแบบอย่างที่ดี การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อย่าง หลากหลายจะช่วยตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลส่งเสริมความชอบ ความสนใจ และความถนัด ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนาอย่างรอบด้าน พัฒนาทักษะชีวิต และทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้อง กับธรรมชาติ และพัฒนาการตามวัยของเด็กที่มีความแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล การจัดประสบการณ์ การเรียนการสอนในระดับปฐมวัยยึดหลักการบูรณาการที่ว่า หนึ่งแนวคิดเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายกิจกรรม หนึ่งกิจกรรมเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายทักษะและหลายประสบการณ์สำคัญ ดังนั้น ผู้สอนจะต้องวางแผน การจัดประสบการณ์ในแต่ละวันให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่นที่หลากหลายกิจกรรม หลากหลายทักษะ หลากหลาย ประสบการณ์สำคัญ อย่างเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการ(กระทรวงศึกษาธิการ. 2560)

การจัดกิจกรรมบูรณาการสำหรับการศึกษาศึกษาปฐมวัยเป็นการบูรณาการการเรียนการสอนโดยประสานเนื้อหาสาระที่ต้องให้เด็กเรียนรู้ในกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องการให้เด็กได้รับ กับพัฒนาการองค์รวมที่ต้องส่งเสริมซึ่งปีเตอร์แซนได้จำแนกวิธีบูรณาการออกเป็น 2 ลักษณะคือ(Petersen,1996) การบูรณาการอย่างง่ายเป็น การบูรณาการการพัฒนาหรือการเรียนรู้ของเด็กผนวกเข้ากับประสบการณ์ 1 อย่างหรือการเล่น 1 อย่างของเด็ก เช่น เด็กเล่นปั้นแป้ง การเล่นปั้นแป้งอย่างเดียวจะทำให้เด็กพัฒนากล้ามเนื้อมือเล็ก พัฒนาทักษะการคิด การผสมสี การสร้างสรรค์ แต่การใช้คำถามของครูในการถามให้เด็กต่อขนาดสิ่งของที่ปั้นเพื่อเปรียบเทียบ ให้มีการนับรวมด้วยเท่ากับครูกำลังบูรณาการเรียนคณิตศาสตร์ให้แก่เด็ก การที่ครูมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กและ ชักจูงให้เด็กในการเรียนรู้เป็นการบูรณาการเรียนรู้อย่างที่ง่ายที่สุด วิธีการที่จะช่วยให้ครูทราบว่าครูจะบูรณาการสาระวิชาหรือพัฒนาการใดลง ในกิจกรรม คือ การใช้ข่ายใยแมงมุม(web. หรือการทำผังมโนทัศน์) จะช่วยให้ครูทราบว่า บูรณาการเรียนรู้อะไรให้กับเด็ก วิธีสร้างเครือข่ายใยแมงมุม ครูอาจใช้กิจกรรมหรืออุปกรณ์ที่เด็กเรียนเป็นตัวหลักแล้วสร้างใยแมงมุมไปสู่ตัวรองที่ครูต้องการ ตัวอย่าง กิจกรรมปั้นแป้งหรืออุปกรณ์บล็อก ตัวรองที่ครูต้องการคือ ภาษาวิทยาศาสตร์ สังคม ศึกษา คณิตศาสตร์ และศิลปะจากแต่ละตัวรองจะโยงไปสู่สาระที่ครูต้องบูรณาการให้เด็กเรียนรู้เช่นคณิตศาสตร์ครูให้นับและเปรียบเทียบ เป็นต้น

การบูรณาการเชิงซ้อนเป็นการบูรณาการโดยเน้นการสร้างมโนทัศน์หลากหลาย จากการเรียนเป็นเรื่องราวที่ต่อเนื่องการบูรณาการแบบนี้ครูต้องสร้างแผนประสบการณ์ระยะยาว ซึ่งแนวคิดของการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการจะเป็นแนวทางของการจัดการสอนแบบบูรณาการเชิงซ้อนมากเพราะการบูรณาการเชิงซ้อนเป็นการพัฒนาทักษะหรือแนวคิดหรือมโนทัศน์แบบหลากหลาย ตัวอย่างเช่น การสอนเรื่องอาหารประกอบด้วยมโนทัศน์หลายมโนทัศน์ซึ่งแต่ละมโนทัศน์นำมาสร้างกิจกรรมการสอนที่นำมาบูรณาการได้ ดังนี้ การเตรียมอาหารเพื่อสุขภาพ การปรุงอาหาร เครื่องครัว การจัดโต๊ะอาหารมารยาทในการรับประทานอาหาร การทำความสะอาด การบูรณาการเชิงซ้อน เป็นการบูรณาการกิจกรรมเพื่อพัฒนามโนทัศน์ซึ่งในแต่ละกิจกรรมมีการถามคำถามเพื่อการเชื่อมโยงความรู้ด้านต่าง ๆ แต่ละเรื่องให้ต่อเนื่องกันโดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน เช่น ด้านศิลปะ วัฒนธรรมและศาสนา กิจกรรมบูรณาการเชิงซ้อนสำหรับเด็กปฐมวัยที่ใ้มากที่สุดคือ กิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงการที่ มีสาระต่อเนื่องสัมพันธ์กันเป็นเครือข่ายใยแมงมุมที่หลากหลายกิจกรรม การออกแบบกิจกรรมบูรณาการเป็นการจัดกิจกรรมการศึกษาที่เน้นการส่งเสริมพัฒนาการ

ตามวัยให้มีการเจริญเติบโต และก้าวหน้าได้เต็มตามศักยภาพของเด็กแต่ละบุคคล ซึ่งการจัดประสบการณ์หรือการจัดกิจกรรมใดก็ตามต้องเป็นกิจกรรมที่สามารถสร้างเสริมพัฒนาการให้กับเด็กไม่ได้ด้านใด ก็ด้านหนึ่ง แต่ในแนวคิดของการบูรณาการเน้นที่การจัดกิจกรรมให้เด็กสามารถพัฒนาเด็กได้ทุกด้าน ทั้งร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญาโดยไม่แยกส่วนพร้อมกับการสร้างการเรียนรู้ไปด้วย (กุลยา ตันติผลาชีวะ.2547)

จากการศึกษาสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ของเด็กปฐมวัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 6 กิจกรรมหลักของเด็กปฐมวัย ซึ่งในการจัดกิจกรรมนั้นยังไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อาจเกิดจากวิธีการสอนของครูที่เน้นทฤษฎีและเนื้อหามากเกินไป ไม่ได้เน้นให้เด็กเกิดการลงมือปฏิบัติ เด็กจึงไม่เกิดการพัฒนาในเรื่องของการสังเกต และการจดจำ การใช้สื่อการเรียนการสอน อาจไม่เหมาะสมกับช่วงวัยและพัฒนาการของเด็ก ที่เด็กจะรับรู้และเข้าใจได้ เพราะมีเนื้อหาที่มากเกินไปจึงทำให้เกิดความเบื่อหน่ายในเนื้อหา ที่เรียน และทำให้เด็กไม่เข้าใจในเนื้อหาที่ครูสอน สรุปจากสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้พบว่า ในการจัดการเรียนรู้อย่างขาดเทคนิควิธีการจัดกิจกรรมที่ดี จึงส่งผลต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ของเด็กทำให้เด็กเรียนขาด ความสามารถในการทักษะทางด้านสติปัญญา ขาดการสังเกตรายละเอียดต่างๆ และการจดจำ ดังนั้น จากสภาพ ปัญหาที่พบและควรปรับคือครูผู้สอนควรออกแบบกิจกรรมที่น่าสนใจ มีการเพิ่มเทคนิควิธีการจัดกิจกรรม พัฒนารูปแบบของการจัดกิจกรรม และการนำเสนอ การสอนมาใช้ โดยใช้เทคนิคในการจัดกิจกรรมที่หลากหลายรูปแบบ น่าสนใจ และที่สำคัญมีส่วนช่วยให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการด้านการสังเกต และการจำแนกเรื่องราวเนื้อหาที่ดียิ่งขึ้น

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ สามารถบูรณาการเนื้อหาต่างๆ และเติมทักษะที่จำเป็นให้กับ เด็กได้มากกว่าการให้ความรู้เพียงอย่างเดียว โดยช่วยสร้างการเรียนรู้ผ่าน การลงมือทำ และเปลี่ยนแปลงทักษะวิถีชีวิตเด็กได้อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งยังเป็น การสร้างบรรยากาศการจัดกิจกรรมที่มีความสุข สนุกสนาน อัน เป็นการกระตุ้นผู้เรียนให้สนใจในการทำกิจกรรม และเพื่อพัฒนาทักษะทางด้านสติปัญญา ในเรื่องของการ สังเกตและการจำแนกของเด็กปฐมวัย โดยให้เด็กได้เรียนรู้เนื้อหาในเรื่องใกล้ตัวและเน้นการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ซึ่งเป็นกระบวนการ การจัดกิจกรรมที่เน้นให้เด็กพัฒนาในเรื่องของทักษะด้านสติปัญญา โดยใช้วิธีการให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการลงมือปฏิบัติในการทำกิจกรรม และการใช้รูปภาพแทนเนื้อหา เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้เกิดการสังเกต การจำแนกเรื่องราว และเข้าใจเนื้อหา จากการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ และแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผู้วิจัยจึงได้นำเอาเทคนิควิธีจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการผ่านการเล่น การให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมโดยใช้กิจกรรมแบบบูรณาการของเด็กปฐมวัย เพื่อพัฒนาทักษะทางสติปัญญา ในการสังเกต และการจำแนกและเปรียบเทียบเข้าใจเนื้อหาของการจัดกิจกรรมที่เน้นเนื้อหาใกล้ตัวเด็กปฐมวัยได้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาระบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางด้านสติปัญญา เรื่องการสังเกตและการจำแนก ก่อนและหลังการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ใช้รูปแบบหนึ่งกลุ่มวัดก่อน หลังการทดลอง

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดโพธิ์ชุมบ้านนาโคก ต. ศรีสองรัก

อ. เมือง. จ. เลย

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเด็กปฐมวัยอายุระหว่าง 3 – 4 ปี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัยอายุระหว่าง 3-4 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 20 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัยอายุระหว่าง 3-4 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ในเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดโพธิ์ชุมบ้านนาโคก ต. ศรีสองรัก อ. เมือง จ. เลยจำนวน 10 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ประกอบด้วย

- 3.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ
- 3.2 แบบสังเกตพฤติกรรม
- 3.3 แบบทดสอบวัดทักษะด้านสติปัญญาเด็กปฐมวัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีดำเนินการทดลอง มีขั้นตอนดังนี้

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการทดลอง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 เป็นเวลา 2 สัปดาห์ละ 5 วันๆ ละ 20 นาที เวลา 09.00 – 09.20 น. รวม 10 ครั้ง มีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ก่อนทำการทดลองผู้วิจัยทดสอบปฏิบัติก่อน (Pre-test) โดยมีข้อสอบ 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน รวม 10

คะแนน

2. จัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ 10 กิจกรรม บันทึกพฤติกรรมเด็กขณะทำกิจกรรม
3. เมื่อครบ 10 กิจกรรม ดำเนินการทดสอบปฏิบัติหลังการทดลอง(Post-test)
4. นำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบปฏิบัติ ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

- 5.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความสามารถในด้านสติปัญญา การจำแนกและเปรียบเทียบก่อนและหลังการจัดกิจกรรม โดยใช้สถิติทดสอบ ที่ แบบกลุ่มสัมพันธ์ (t - test Dependent for Paired sample)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตาราง 1

ตารางที่ 1 ความแตกต่างของคะแนนวัดทักษะด้านสติปัญญาเด็กปฐมวัย จากการทดสอบก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ

คะแนนเต็ม	N	\bar{X}	S.D.	\bar{d}	S.D. _d	t
10 คะแนน						
ก่อนการทดลอง	10	6.80	1.40			
				1.40	1.17	3.77*
หลังการทดลอง	10	8.20	1.62			

P < .05

จากตารางที่ 1 พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อพัฒนาสติปัญญาของเด็กปฐมวัย มีคะแนนเฉลี่ยก่อนการจัดประสบการณ์ 6.80 มีคะแนนเฉลี่ยหลังการจัดประสบการณ์ 8.20 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนการจัดประสบการณ์ที่ 1.40 และหลังการจัดประสบการณ์ที่ 1.62 เมื่อทดสอบค่าสถิติ t พบว่าก่อนและหลังการทดลองมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การจัดกิจกรรมโดยใช้แผนการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะ ทางด้านสติปัญญาในการสังเกตและการจำแนกของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดโพธิ์ชุมบ้านนาโคก ต. ศรีสองรัก อ. เมือง. จ. เลย มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาสาระวิชาเรื่องใกล้ตัว และเพื่อเปรียบเทียบทักษะทางด้านสติปัญญา เรื่อง การสังเกตและการจำแนก ระหว่างก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ จากการพัฒนาทักษะด้านสติปัญญาในการสังเกตและการจำแนก ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แผนกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาสาระเรื่องใกล้ตัว และมีสมมติฐาน คือ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาสาระใกล้ตัว มีทักษะทางด้านสติปัญญาในการสังเกต และการจำแนก หลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดโพธิ์ชุมบ้านนาโคก ต. ศรีสองรัก อ. เมือง. จ. เลย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างมาจากการเลือกแบบเจาะจง ให้เป็นกลุ่มทดลองที่ทำกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณา จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการ ทดลอง และเครื่องมือที่ใช้ในการวัดประเมินผล โดยมีรายละเอียดของเครื่องมือแต่ละประเภทดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง คือ 1.1 แผนกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ จำนวน 10 แผน 2. เครื่องมือที่ใช้ในการวัดประเมินผล คือ 2.1 แบบวัดทักษะด้านสติปัญญาการสังเกตและการจำแนก ของเด็กปฐมวัย ก่อนเรียน-หลังเรียน การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีดำเนินการทดลองที่มีตัวแปรอิสระตัวเดียว (single independent variable) โดยใช้แผนแบบก่อนการทดลอง (pre-experimental design) แบบศึกษากลุ่มเดียววัดก่อน - หลัง การทดลอง (one - group pretest - posttest design) โดยก่อนทำกิจกรรม ผู้วิจัยจะทำการประเมินแบบวัดทักษะด้านสติปัญญาการสังเกตและการจำแนกนั้น แล้วจัดกิจกรรม จากนั้นใช้แบบวัดทักษะด้านสติปัญญาการ สังเกตและการจำแนก เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการจัดกิจกรรม ผู้วิจัยจะทำการประเมินแบบวัดทักษะด้านสติปัญญา

การสังเกตและการจำแนก ในแบบบันทึกสังเกตพฤติกรรมนั้นโดยใช้แบบวัดทักษะด้านสติปัญญาการสังเกตและการจำแนกฉบับเดิม แล้วรวบรวมคะแนนแบบวัดทักษะด้านสติปัญญาสังเกตและการจำแนกก่อนเรียน หลังเรียน มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ค่าสถิติ t - test for dependent

สรุปผลการวิจัย

การจัดกิจกรรมโดยใช้แผนการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะทางด้านสติปัญญาในการสังเกตและการจำแนกของเด็กปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดโพธิ์ชุมบ้านนาโคก ต. ศรีสองรัก อ. เมือง จ. เลย สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยใช้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ มีทักษะทางด้านสติปัญญาในการ สังเกตและการจำแนก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ การทำงานคิดของสมองนี้ก็คือการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมที่สมองเคยเก็บเอาไว้ระหว่างนี้สมองก็ต้องแก้ปัญหาที่ยังไม่ลงตัวในการเชื่อมโยงข้อมูลเก่าและข้อมูลใหม่นั้นการเรียนรู้ก็คือการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่รับรู้เข้ามาใหม่กับสิ่งที่มีอยู่แล้วในสมองเมื่อสมองเชื่อมโยงความหมายเสร็จแล้วสิ่งที่เรารู้นั้นก็บ่งชี้ว่ามีที่ทางหรือมีวงจรความจำเบื้องต้นอยู่ในสมองความจำ memory จึงไม่ได้เป็นเพียงข้อมูลที่ครุ่นนึกมาใหม่แต่เป็นการสังเคราะห์กันระหว่างข้อมูลใหม่กับข้อมูลเก่าที่มีอยู่แล้ว(กระทรวงศึกษาธิการ. 2552) โดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยมีเนื้อหาการเรียนรู้ที่ใกล้ตัว และได้ลงมือปฏิบัติ ทำให้เด็กปฐมวัยมีทักษะทางด้านสติปัญญาในการสังเกตและการจำแนกสูงขึ้น การส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยโดยมุ่งสร้างให้เด็กมีทักษะการคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อให้เด็กพัฒนาการใช้ภาษาความคิดสร้างสรรค์จินตนาการการแก้ปัญหาการคิดเชิงเหตุผลความคิดรวบยอดเพื่อเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ในระดับต่อไป(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ.2565)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ก่อนการดำเนินการจัดกิจกรรม ครูผู้สอนควรสร้างความรู้พื้นฐาน และสร้างความคุ้นเคย ในเนื้อหาของกิจกรรมให้เด็กปฐมวัยมีความรู้ พื้นฐาน และสามารถทำกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง
2. ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ในความเป็นจริงใช้เวลาในการดำเนินงานเป็นเวลานานครูควรมี การปรับกิจกรรมต่างๆ ให้กระชับ เพื่อให้เหมาะสมกับเวลาในการจัดกิจกรรม และระยะเวลาตามความสนใจ ของเด็ก
3. ในการจัดกิจกรรมครูควรอธิบายให้เด็กเข้าใจในเนื้อหาในการทำกิจกรรม ร่วมกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาและเปรียบเทียบ การจัดกิจกรรมบูรณาการศาสตร์อื่นๆ เช่น STEM เกม หรือบูรณาการกิจกรรมอื่นๆ
2. ควรมีการนำวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ไปใช้ในการทดลองกับตัวอย่างหลายๆ กลุ่ม และมีการควบคุม เพื่อให้เห็นถึงความแตกต่าง ของทักษะด้านสติปัญญาใน การสังเกต และการจำแนก

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560**. กรุงเทพฯ :สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- กุลยา ตันติผลลาชีวะ. (2547). **การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย**. (ครั้งที่พิมพ์1).กรุงเทพมหานคร : บริษัท เอ็ดสันทน์ เพรส
โปรดักส์ จำกัด.
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **ครูเก่งเด็กฉลาด
brain based learning**. (ครั้งที่พิมพ์1). กรุงเทพฯ: สำนักงาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ. (2565). **แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning** .
สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ.
- Petersen,(1996). A practical guide to early childhood planning mettods and materials: The what,why and
how of Lesson Plan.Boston:Allyn and bacon.